

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

INTENZIVNI NAPOR NAŠE ZVEZE, DA SE IZBOLJŠA GMOTNI IN MORALNI POLOŽAJ DRŽ. NAMEŠČENCEV.

II.

Vstavi naj se:

1. kot nov člen: »Ukinja se zakon z dne 25. julija 1926 o izpremembi člena 234. uradniškega zakona o podaljšanju nestalnosti državnih uslužbencev (»Služb. Nov.« br. 172 — XLVIII. z dne 21. julija 1926)«.

Razlog: Manjša nesreča za državo je, ako se podeli stalnost enemu event. ne popolnoma kvalificiranemu delu državnega nameščencev, nego ako se vsled političnih priključitvev stalno izmenjavajo državni uslužbenci, kar je ogromno škodo kontinuiteti in dobremu opravljanju državne službe.

Dalje naj se vstavi:

2. kot nov člen: »Člen 164. fin. zakona za leto 1927./28. se črta s pristavkom, da velja odločba ministrskega sveta DR br. 107.201 1924 o draginskih dokladah državnih upokojencev in upokojenk tudi za orožnike, upokojene po zakonu z dne 1. aprila 1922;«.

3. kot nov člen: »V členu 326., točka 1. finančnega zakona za leto 1927./28. se črta besedilo: »... krediti, odobreni s proračunom za te izdatke pa se ne smejo prekoračiti.« — Ministru za finance se naroča, da preskrbi za kritje poviška, nastalega vsled revizije zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, potrebni krediti.«

Razlog: Revizija uradniškega zakona ima le takrat kakšen zmisel, ako se z njo gmotno stanje drž. nameščencev izboljša.

Dalje naj se vstavi:

4. kot nov člen: »Postavke členov 35. in 36. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih se zvišujejo petkratno.«.

Razlog: Ukinitev stanovanjske zaščite s 1. majem 1928 in dejstvo, da se člen 37. uradniškega zakona glede 10, 20 in 30% zvišanja redne stanarine niti doslej še ni izvršil.

(Dalje prihodnjic.)

Splošne vesti.

VABILO

na sejo širjega sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana, ki se bo vršila 15. aprila 1928 v telovadnici državnega ženskega učiteljskega v Mariboru. Začetek ob 10. uri.

Dnevni red:

1. Otvoritev seje in poročilo poverjenika tov. A. Skulja.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo o delu v odsekih.
5. Naš tisk.
6. Določitev kraja in časa in dnevnega reda pokrajinske skupščine.
7. Predlogi in nasveti okrajnih učiteljskih društev.

Opomba: Predloge in nasvete naj pošljejo okrajna učiteljska društva vsaj tri dni pred sejo. Na seji oddani predlogi se ne bodo upoštevali. Člani širjega sosveta so vsi predsedniki okrajnih učiteljskih društev in vsi člani ožjega sosveta.

Udruženje jugoslovenskega učiteljstva — poverjeništvu Ljubljana, dne 4. aprila 1928.

Andrej Skulj, Josip Kobal, poverjenik, tajnik.

— Na zdravstveno-pedagoški kongres v Leipzig, kjer se bo razpravljalo o zdravstveni pedagogiki z ozirom na defektno dečo, t. j. slepo, gluho, manjnadarjeno, sta odšla s pomožne šole v Mariboru tov. Anton Skala, iz Ljubljane pa tov. Anica Lebarjeva.

ličnih naših tovarišev in prijateljev. Njegov duh pa ostane med nami kot vzor, kot vodnik!

Pokojni tovariš Ivan Bernot je bil rojen v Ljubljani 28. januarja 1872, kjer je 15. julija 1891 položil tudi maturo na tukajšnjem učiteljskem. Nato je nastopil prvo službeno mesto isto leto v Radovljici kot začasni učitelj. Leta 1894 je nastopil kot stalni učitelj službo v Srednji vasi. Njegov duh je hrepel nekvišku po izobrazbi in popolnosti ter je leta 1895. položil strokovni izpit za meščanske šole iz prirodnoznanstvene skupine, pozneje še iz prve jezikovne skupine. Toda ni se še mogel udeleževati v svoji stroki, saj je služboval še nadalje na osnovni šoli v Sv. Križu pri Ljutomeru in kot nadučitelj v Veliki Dolini. Svoje zmožnosti in energijo je pričel šele popolnoma razvijati, ko je leta 1906. nastopil novo mesto na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani, kjer je deloval nato polnih 20 let. Upokojen je bil 31. decembra 1926, a je svoj zasluženi mir in pokoj užival malo, malo časa.

Vse njegovo življenje je bilo posvečeno organizatoričnemu delu za procvit in prospeh šolstva ter vseh onih institucij, ki so v neposredni zvezi z idealnim učiteljskim stanom. Sedaj uživa mir in pokoj tam, kjer ni viharjev, kjer ni bojev. Spomin nanj pa naj nam bo vodnik, kakšno bodi delo slovenskega vzgojitelja, da vodi do cilja in resničnega uspeha.

Tako delo je najlepši spomenik, ki ga morejo postaviti v svojem srcu vsi oni, ki so šli skozi kovačnico nepozabnega, odkritega tovariša, kremenitega Ivana.

Spomin nanj nam, njegovim tovarišem, ostane trajen in svet!

— Na internacionalni kongres v Berlinu so odšli iz mariborske oblasti tovariša Ernest Vranc in Franjo Kavčič, iz ljubljanske pa Stanislav Zagar. Poleg zadnjih objavljenih so odšli iz Beograda tudi tov. Milutin Stanković, Luža Jevremović, Dragiša Mihajlovič in Milan Popović. Iz Zagreba je odšel tov. Milan Popović.

— Podeljevanje državljanstva. Kakor poročajo listi je ministarstvo notranjih zadev pričelo reševati prošnje za podelitev državljanstva. Odsek za kontraktualce pri poverjeništvu UJU je izdelal celoten seznam in vlogi, ki jo je poverništvo v tej zadevi predložilo notranjemu ministru g. dr. Korošcu. S podelitvijo državljanstva se bo v naši prosvetni upravi lahko znatno izboljšal in stabiliziral položaj, ker bodo kontraktualni učitelji lahko prosili za stalno razpisano službeno mesto. Vse one tovariše, ki dobe državljanstvo opozarjamo, da takoj ob prejemu dekreta vložijo prošnjo za stalnost v državni službi. Podatke dobe v Ročnem katalogu.

— Z. L. v C. premetitev iz III. v VI. razred. »Učiteljski Tovariš« se je že dvakrat pobavil s tem fantom, in sicer v svojima letošnjima štev. 37. in 38. Prosim, gospod urednik, dovolite sedaj pa iz usmiljenja do mene, nesrečnega razbojnika na »modernem« pedagoškem polju, da se pobavi še v tretje. V imenu §§ in pravic učiteljskega zbora imata oba pisca predhodnih zadevnih člankov v »Učit. Tov.« čisto prav, če jima namreč ni znan historijat te zadeve več kot v toliko, v kolikor ga prinaša predmetna okrožnica. V tem slučaju sem drage volje na razpolago, da ga jima pojasnim v vseh podrobnostih od kraja do konca. Toda stvar je predelikatna in ne spada v javnost; že zaradi tega ne, ker je eno poglavje v zvezi z že izrečeno sodbo ter obdobje po sodišču. Ko bi pisca vse točno vedela, bi se ne zgražala. Nasprotno, prepričan sem, da bi pozdravila v okrožnici izraženo načelo kot dobro ter umestno, saj napredujemo, hvala Bogu, tudi pri nas v znamenju moderne pedagogike, človekoljubja in poslušnosti. To je ravno, kar je izzvalo predmetno okrožnico in ne kršenje §§ ter pravic učiteljskega zbora. In ni najmanj ne gre tukaj za kake nagrade moralno pokvarjenim učencem, katerim vrhu vsega tudi ni do učenja, temveč gre za vzvišene cilje učiteljskega poklica, da ne zapuste učenci osnovne šole samo z mračnimi spomini. Prihaja mi na misel evangeljski junak, ki je bil toliko in tolikokrat za uho udarjen, v jama vržen itd. Če torej želi gospoda pisca podrobnejših pojasnil, jima jih rad dam, a ne pred forumom javnosti, temveč samo njima ter v kolikor smem in morem z ozirom na paragraf. — Fran Merljak, sreski šolski nadzornik v Logatcu.

— Objava napredovanj v »Učit. Tov.« Z ozirom na zadevne urgence javljam, da napredovanj ne moremo priobčiti v listu, ker bi zavzela cele kolone, so važna le za dotične poedince, ki itak dobe dekrete o napredovanju. Ako bi ne bila napredovanja avtomatična, bi bilo važneje izstavljati napredovanja javnosti, tako pa pristranosti pri tem biti ne more. To je načelno stališče, ki se ga drži uredništvo in le zaradi prostora ne morem priobčevati napredovanj v listu.

— Študijska potovanja učiteljev. Minister za prosveto je dovolil 1 mesečni študijski dopust Ernestu Vrancu, učitelju v Studenčih pri Mariboru in Franu Kavčiču, šolskemu upravitelju v Smartnem pri Slovenjgradu. Oba se udeležita pedagoškega kongresa v Berlinu in bosta obiskala Hamburg, Bremen, Harz, München, Leipzig, Dresden, Prago in Dunaj v svrhu proučevanja osnovnega šolstva. Oblastni odbor mariborske oblasti je to potrebno akcijo v procvit našega šolstva hvalevredno podprl z gmotno podporo v znesku 5000 Din. S tem je pač dokazano, da naša samouprava skrbi požrtvovalno tudi za dvig šolstva v prid širšim plastem našega naroda.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927./28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Opozarjamo tovariše(ice) na inserat lekarne BAHOVEC, ki jo toplotno priporočamo. — Enako naj se tovarišice in tovariši ozirajo pri nakupu in naročilih na tvrdke, ki inserirajo v »Učiteljskem Tovarišu«.

— UPRAVA »ZVONČKA« išče 1. in 2. številko »Zvončka« letnika 1926./27. in 1927./28. proti odplačilu. Kdor ju lahko pogreša — naj ju pošlje na upravo UJU — Ljubljana.

— Samo predsodek je, če kdo misli, da iz rži ni kave. V tisočih rodbinah uživajo ŽIKO brez primesi zrnate kave v popolno zadovoljnost. ŽIKO dobite v vsaki trgovini v rdečih zavitkih.

Naporno duševno delo ubija! Varujte zato živce! Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3 izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Prediskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

Mladinska Matica.

MLADINSKA MATICA

prosi vse tovarišice in tovariše, da s 15. t. m. zaključijo nabiranje naročnikov ter jih odajo upraviteljem. Upraviteljsva prosimo, da nam čim prej javijo število naročnikov oziroma da nam pošljejo naročilne liste.

Odbor Mladinske Matice mora biti na jasnem glede števila naročnikov v najbližjem času, da ve, koliko izvodov knjig bo moglo tiskati.

Stavili smo rok 15. t. m., ker računamo, da se bodo knjige tiskale več tednov. Ugotoviti moramo sedaj, koliko izvodov bo šlo med mladino. To je nujno potrebno, zato apeliramo na vse, da se ravnajo po današnjem pozivu.

Mladinska Matica je došla v odločilni stadij: na učiteljsvu je, da stori vse, kar je potrebno, da stopi ustanova v življenje!

Osebnne zadeve.

—i Nameščanja na osnovnih šolah. (Krajevne: Stalni upravitelj = 1, upraviteljica = 2, učitelj = 3, učiteljica = 4). V Senovem Ljudmila Hofbek-Kokot (4), v Kastavu Bruno Jurinčič (1), v Kastavu Ante Čikovič (3), v Grčaricah Ivan Loser (1), v Sori Andrej Likar (1), v Leskovcu Rudolf Znidaršič (1), v Leskovcu Angela Znidaršič (4), v Skocijanu Jerica Zebre-Zen (4), v Vačah Ivan Stegovec (1), na III. deški osnovni šoli v Ljubljani Ivan Štrekelj (3), v Trbovljah Oskar Mo.1 (3), Trbovlje-Vode Ivana Preželj (4), v St. Vidu Marjita Žirovnik (4), v Cerknici Leopold Hladnik (1).

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Pokret učiteljic.

—ž Za deklisko šolo v Zagorju. (Dopis.) V Zagorju smo pred zgradbo nove šole. Načrtov za ustroj smo imeli že dokaj. Nobedeja pa se ni oziral na moderne zahteve vzgoje, t. j. ločitev vzgoje po spolu, dasi so oblasti to že svoj čas zahtevale, kar se je pa zavrnilo z motivacijo, da tega ni mogoče izvesti zaradi pomanjkanja prostorov. Razmere v naši dolini pa živo kličejo po reformi šole v tem smislu. Pri nameščanju učnih oseb se sicer vedno povdarja: »Za industrijske kraje treba moških.« Pozablja pa se pri tem popolnoma na vzgojo ženske mladine, ki je v industrijskih krajih pač vsaj toliko važna, kot vzgoja moške mladine. Naša dolina je v tem oziru unikum, kajti vsi industrijski kraji kakor Trbovlje, Hrastnik, Jesenice itd. imajo že dolgo dobo ločeno šolstvo v samostojne deške in dekliske šole, ki odgovarjajo zahtevam sedanjega časa. Edino primerno za naše razmere je, da se pri zgradbi novega šolskega poslopja ugodni zahtevi časa ter se loči šola na samostojno deško in deklisko. — Ker bo šolsko vprašanje z zgradbo novega poslopja rešeno za dolgo dobo, treba rešiti to v modernem smislu, ki zahteva vzgojo deklie v ženske roke.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

— RADESKI KROZEK zboruje dne 15. aprila ob 10. uri dopoldne v šoli. Tema: Družboslovje. Delavna šola. — Sklicatelj.

—oio Ekspedicija prve brošure »O liberalizmu« se ni mogla izvršiti povsod naravnost na sklicatelje krožkov, ker nam takrat še niso bili javljeni niti vsi krožki, niti njihovi sklicatelji. Zato so ponekod dobili predsedniki društev primerno število brošur v razdelitev med sklicatelje dotičnega okraja ali pa naravnost članom učiteljskega društva. Zato prosimo vse razdeljevalce skupno poslanih brošur, da nam javijo imena sklicateljev, katerim so oddali brošure in število izročeni izvodov. Pri ekspediciji druge brošure smo naslovili pa brez izjeme vse pošiljke na sklicatelje krožkov. Brošure se naj torej zdaj razdele povsod samo med člane dotičnega krožka, za katerega je bila pošiljka oddana. To v izogib konfuziji, ki bi lahko nastala, če bi hotel kdo, ki je pri prvi ekspediciji prejel brošure za celo društvo in bi mogoče mislil, da je tudi druga pošiljka doletena v razdelitev vsemu društvu.

—oio Nekoliko statistike. Vsa Slovenija je razdeljena sedaj na 128 krožkov. Od teh stolj 21 popolnoma apatično ob strani in se niso sestali še niti enkrat. Poročajo nam, da so komunikacijske zveze skrajno neugodne, ali da nimajo prostih četrtkov, ali da so krožki neprimerno sestavljeni itd. Ne dvomimo niti najmanj, da so ta poročila točna; trdimo pa, da dobra volja premaga vse ovire, in da bi lahko vsi krožki pokazali na take in slične težkoče. Tudi prehajamo sedaj v boljša vremenja, ki bodo omogočila vsem krožkom, ki so sicer dobre volje, da nadoknadijo zamujeno. Prosili bi pa, da se vsi oni krožki, ki so v resnici preobčirni, razdele na manjše,

bolje koncentrirane delovne zajednice. Od ostalih krožkov jih je zborovalo do sedaj 32 samo po enkrat, 75 krožkov se je pa sestalo po dvakrat in tudi še več. (19 po trikrat, 11 po štirikrat, 8 po petkrat, 1 [Ptuj] šestkrat, 1 [Radovljica] devetkrat in Ljubljana osemkrat). Pregled po okrajnih društvih nudi sledečo sliko: Maribor (1 krožek) 0, Kozje (3 kr.) 1 X; Gornji grad (3 kr.) 1 X; Murska Sobota (3 kr.) 2 X; Brežice (5 kr.) 3 X; Slov. Bistrica (3 kr.) 4 X; Konjice (5 kr.) 4 X; Sv. Lenart (4 kr.) 6 X; Dol. Lendava (3 kr.) 5 X; Ormož (4 kr.) 5 X; Savinjsko-Vrsko (2 kr.) 5 X; Slovenjgradec (3 kr.) 5 X; Šmarje-Rogatec (2 kr.) 5 X; Kočevje (3 kr.) 7 X; Krško (7 kr.) 6 X; Laško (4 kr.) 6 X; Kranj (5 kr.) 7 X; Marenberg (3 kr.) 7 X; Novo mesto (4 kr.) 7 X; Ljubljana (1 kr.) 8 X; Maribor-okolica (6 kr.) 8 X; Litija (4 kr.) 9 X; Šoštanj (2 kr.) 9 X; Kamnik (5 kr.) 11 X; Ptuj (6 kr.) 11 X; Črnomelj (5 kr.) 12 X; Mežica (3 kr.) 12 X; Radovljica (2 kr.) 14 X; Ljutomer (5 kr.) 13 X; Logatec (4 kr.) 14 X; Celje (7 kr.) 16 X; Ljubljana-okolica (8 kr.) 23 X.

Naša gospodarska organizacija.

— Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Prvi izkaz prispevkov in daril: Zdravko Mikuz z Brezovice 20 Din, učiteljstvo osnovne šole v Doku 60 Din, Gizela in Mara Ušeničnik, Domžale 80 Din, učiteljstvo v Cerklah pri Kranju na račun deležev 80 Din, Josip Reichman iz Brežic 100 Din, Vendelin Sadar iz Ljubljane 40 Din, Slava Rogl, učiteljica na gospodinjski šoli 20 Din, Pavla Remic-Vrabič iz Mirne peč 150 Din, Lojze Novak iz Ljubljane 20 Din, Logaško učiteljsko društvo na račun deležev 910 Din, Janja Miklavčičeva iz Kranja 100 Din, Ivan Štefe iz Tržiča 20 Din, Josip Marcarol iz Smartnega 20 Din, Julij Klein, trgovec s steklom v Ljubljani, namesto venca na grob Ivanu Bernotu 500 Din, Mejak Roza s Trebelnega 1 obveznico 7% invest. posojila à 100 Din; skupaj 2220 Din. — Josip Kobal, blagajnik.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

OBCNI ZBOR PEVSKEGA ZBORA UCIT. UJU. (Konec.)

Odbor je imel 26 sej, na katerih je razpravljajal tekoče zadeve: priprave za pevske tečaje, koncerte, pridobivanje novih članov, materialne podpore. Dosegel je mesečno podporo 1 Din od vsakega organiziranega člana, 10% popusta pri koncertnem davku. Enega zastopnika poverjeništvu v odboru zbora in enega zastopnika zbora pri poverjeništvu. Vršila sta se tudi dva izredna občna zbora, na katerih se je izkazalo članstvo kot celota, ki je ne morejo razbiti še tako močni sunki. Zbor je ostal in se je povzpeld do lepe višine, ki je v čast in ponos slovenskemu učiteljstvu.

Iz blagajnikovega poročila posnemamo: Dohodki 58.419.60 Din. Izdatki 58.042.74 Din. Ostane v blagajni 376.86 Din. Izdatki: Prenočišče 6869.85 Din. Potnina h koncertom 6851 Din. Note 2474.50 Din. Prostori za pevske tečaje: kurjava, čiščenje itd. 1475.20 Din. Okrožnice, oglasi, notice, kolki, razpošiljanje not 1441 Din. Obresti dolga 568 Din. Amortizacija dolga 2000 Din. Stroški za prireditve koncertov 36.363.24 Din. Stroški: 58.042.79 Din. Koncert v Trbovljah: Dohodki 4798 Din. Stroški 4309 Din. Ostane 489 Din. Koncerta na Viču in v St. Vidu: Dohodki v St. Vidu 1518.50 Din. Dohodki na Viču 2510 Din. Skupni dohodki 4028.50 Din. Stroški 4457.80 Din. Izguba 429.30 Din. Koncert v Kranju: Dohodki 2958 Din. Izdatki 2092.50 Din. Ostane 865.50 Din. Koncert v Zagrebu: Dohodki 14.700 Din. Izdatki 18.044.50 Din. Izguba 3343.50 Din. Koncert v Ljubljani: Dohodki 14.699.50 Din. Izdatki 12.578.31 Din. Ostane 2121.19 Din.

Ako pregledamo v koliko smo se vzdržali sami in v koliko so nas podprli organizirani tovariši dobimo sledečo sliko: Učiteljstvo 13.967 Din. Zbor sam 44.452.60 Din. Skupni dohodki 58.419.60 Din.

Iz tega lahko uvidimo, da se je pevski zbor vzdržal sam v tem letu z 77%, učiteljstvo pa ga je podprlo s 23%.

Pomnožil se je tudi arhiv not, tako da predstavlja že lepo zbirko in veliko vsoto.

Odbor je dobil absolutorij in je bil ponovno enoglasno izvoljen s predsednikom Bajukom na čelu.

Občni zbor sklene na predlog pevovodje Kumra, da prične študirati nov hrvaški program in da se bo začetkom velikih počitnic vršil 10-dnevni pevski tečaj v Ljubljani.

Predsednik se zahvali v svojem in odborovem imenu članstvu za zaupanje, požrtvovalnost in disciplino. Naprosi jih, naj pripeljejo v zbor dobrih pevcev in da vtrajajo vsi na začrtani poti. Z vzklikom »Na svیدنje 14. aprila ob 10. uri v Glasbeni Matici« zaključil občni zbor.

MODNI ATELJEJE M.ŠARC

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4

Sprejema naročila cenj. gg. učiteljic po izjemno zmernih cenah. | Zadnje pariške novosti vedno na razpolago.

Sveže, najfinejše norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam. Naročila točno po povzetju.

Modne pletenine

Moderni kostumi in kompleti po meri iz kabsa volne. MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO - FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.